

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i skolan

Östra skolan 2023

Februari 2023

Ett systematiskt likabehandlingsarbete är ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling bland alla elever som ingår i verksamhetsområdet grundskola och grundsärskola (anpassad grundskola).

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola och grundsärskola (anpassad grundskola) årskurs 7 – 9

Vår vision

Alla elever ska känna sig trygga på Östra skolan. Ingen form av kränkande behandling får förekomma

Alla som arbetar och verkar inom Östra skolan skall arbeta för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande handling

Planen gäller från

2023-02-28

Planen gäller till

Februari 2024 eller tills att en ny plan har upprättats

Ansvariga för planen

Rektor/biträdande rektor

Elevernas delaktighet

- Kartläggning och utvärdering av planen i oktober/november. Eleverna i skolan besvarar en enkät med trygghetsfrågor.
- Inför utvecklingssamtalet fyller alla elever tillsammans med sina vårdnadshavare i en enkät om trygghetsfrågor.
- Värdegrundsfrågor diskuteras kontinuerligt i skolans vardagsarbete.
- Arbete i klassråd och elevråd.
- Samtliga klasser har en representant i skolans Likabehandlingsgrupp.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Rektor diskuterar planen och skolans regler med föräldraforumet.
- Inför utvecklingssamtalet fyller alla elever tillsammans med sina vårdnadshavare i en enkät om trygghetsfrågor
- I samband med föräldramöten och i kontinuerliga kontakter i skolans vardagsarbete

Personalens delaktighet

Enkäterna genomförs och sammanställs av mentorerna och diskuteras i arbetslagen. Likabehandlingsplanen och skolans regler utvärderas och diskuteras utifrån föregående års arbete och resultat inom arbetslagen, elevhälsan, likabehandlingsgruppen och ledningsgruppen.

Förankring av planen

Planen ska vara känd av all personal och alla elever på skolan. Den ska vara ett levande dokument och användas i det dagliga arbetet på skolan.

Mentor/klasslärare informerar och diskuterar planen med eleverna i samband med terminsstart och sedan kontinuerligt i samband med t ex mentorstid/klassråd samt vid föräldramöten och utvecklingssamtal. Alla klasser har en representant i skolans Likabehandlingsgrupp.

Rektor/biträdande rektor informerar på personalmöten och i samband med Föräldraforumets möten. Rektor informerar övrig personal på skolan.

Planen finns tillgänglig på Unikum (för elever och vårdnadshavare) och i delade enheter Östra skolan i Team Drive (för personal).

Utvärdering

Hur fjolårets plan har utvärderats

Skolans olika dokument utvärderas i samband med den stora utvärderingen i slutet av läsåret. Under våren genomförs en elevenkät med samtliga årskurser. Enkäten innehåller även frågor om trygghet och trivsel och är en viktig del i skolans systematiska kvalitetsarbete. Resultatet sammanställs och diskuteras på klass-, arbetslags- och skolnivå.

Samtal omkring planen och skolans värdegrundsarbete sker kontinuerligt i arbetslagen på skolan (grundskola och grundsärskola). Utvärdering sker även via mentorsamtal med elever och vårdnadshavare i samband med klassråd och föräldrasamtal samt i samband med Föräldraforumets och Elevrådets möten.

Under höstterminen genomför vi en enkätundersökning och kartläggning som utgör underlag för upprättandet av den nya planen. I samband med detta görs också en genomgång av de anmälningar som gjorts föregående läsår. Arbetsgången för arbetet med skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras och utvärderas i skolans Likabehandlingsgrupp samt i Elevrådet och i Arbetslagen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolans Likabehandlingsgrupp, elever, vårdnadshavare, skolläda och personal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Våra rutiner när det gäller tillbud och trakasserier behöver kontinuerligt aktualiseras för att säkerställa att de är väl förankrade i verksamheten och väl kända av personal, elever och vårdnadshavare. De händelser som anmälts har i de flesta fall retts ut snabbt och effektivt. Målsättningen är att incidenter och händelser skall redas ut på ett tillfredsställande sätt för alla inblandade.

Våra elever känner sig överlag trygga på skolan men det finns några platser på skolan där några elever uppger att de känner sig otrygga. Vidare behöver vi betona och synliggöra det förebyggande och främjande arbetet ytterligare så att eleverna känner sig delaktiga i värdegrundsarbetet på skolan och säkerställa att alla vet hur de ska agera om man får kännedom om kränkningar eller själv upplever sig utsatt på något sätt. Vi behöver också jobba vidare med studiero och den goda lärmiljön.

Årets plan ska utvärderas senast

December 2023

Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas

Skolans arbete med normer och värden samt skolans Plan mot diskriminering, kränkningar och trakasserier utvärderas i samband med den stora utvärderingen i slutet av läsåret samt i oktober/november då arbetet med kartläggning och upprättandet av ny plan startar. Detta ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete. Under våren genomförs elevenkäter i samtliga klasser. På hösten genomförs en trygghetsenkät som utgör utvärdering av skolans trygghetsarbete och ger underlag för det fortsatta likabehandlingsarbetet och den nya Likabehandlingsplanen.

Pedagogiska samtal omkring planen och skolans värdegrundsarbete sker kontinuerligt i de olika arbetslagen på skolan. Utvärdering sker även via mentorers samtal med elever och vårdnadshavare i samband med klassråd och föräldrasamtal samt i samband med Föräldraforumets och Elevrådets möten.

Under höstterminen 2023 genomför vi en ny trygghetsenkät och gör en ny kartläggning i samband med upprättandet av den nya planen. Vi går då också igenom de anmälningar som gjorts under innevarande läsår och utvärderar hur planen följts och vilka resultat det främjande och förebyggande arbetet givit. Kartläggning och arbetsgång utvärderas och diskuteras i skolans Likabehandlingsgrupp.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor, biträdande rektor, skolans Likabehandlingsgrupp och personal

Främjande insatser

Alla som arbetar i grundskolan och grundsärskolan (anpassad grundskola) ska

- Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
- I sin verksamhet bidra till att grundskolan och grundsärskolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor.
- Aktivt motverka trakasserier, diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper.
- I sitt dagliga arbete visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt.

- I sitt arbete med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

(Lgr 22)

Områden som berörs av insatsen

Trygghet och trivsel för alla elever på Östra skolan.

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga i grundskolan och grundsärskolan. Diskriminering och kränkande behandling ska inte förekomma. Eleverna ska känna sig delaktiga i skolans likabehandlingsarbete och känna till skolans Likabehandlingsplan.

Betoningen ska ligga i det förebyggande och främjande arbetet.

Fortsatt arbete med rutiner, åtgärder och uppföljning med målsättningen att det förebyggande och främjande arbetet ska kunna betonas alltmer. Åtgärder i samband med händelser ska ske så snabbt och effektivt som möjligt och med tydlig ansvarsfördelning. Arbetet följs upp och utvärderas kontinuerligt som en del i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Insatser

För att främja trygghet och trivsel i vår verksamhet arbetar vi vid Östra skolan på följande sätt:

- Grundskolan och grundsärskolan har ett arbetssätt som syftar till att stärka allas lika värde och motverka diskriminering, trakasserier och kränkandebehandling. Eleverna skall vara delaktiga i arbetet och känna till skolans Likabehandlingsplan.
- På skolan har vi en Likabehandlingsgrupp med vuxenrepresentanter från samtliga arbetslag och elevhäsan samt en "Likabehandlingsgrupp elever" med klassrepresentanter från varje klass. Likabehandlingsgruppen träffas kontinuerligt och följer upp arbetet med trygghet och trivsel. Elevrepresentanterna tar upp olika angelägna frågor ute i klasserna och genomför aktiviteter kopplat till trygghet och trivsel.
- Frågor om trygghet och trivsel tas kontinuerligt upp på klassråden. I dessa diskussioner behandlas även sociala medier.
- I skolans Förväntansdokument klargörs vårt gemensamma ansvar för trygghet och trivsel och allas ansvar för att agera om man misstänker att kränkningar förekommer (elever/vårdnadshavare/personal).

- I samband med klassråd, utvecklingssamtal och enskilda samtal med eleverna kartläggs om det förekommer kränkande behandling eller mobbing samt att man samtalar om allas rätt att vara trygga i skolan.
- Under läsåret genomförs olika klassöverskridande aktiviteter samt mentorsdagar där eleverna lär känna varandra och får samarbeta i olika konstellationer.
- Kurator genomför individuella samtal alternativt samtal i mindre grupper om trygghet och trivsel med alla elever i åk 8.
- Hälsosamtal genomförs av skolsköterskan med alla elever i åk 7.
- På raster och under hela skoldagen finns alltid vuxna tillgängliga.
- Skolan har en plan för gruppstärkande elevaktiviteter och värdegrundsarbete som följer genom hela högstadietiden. Planen finns som bilaga i skolans handlingsplan.
- Hudiksvalls kommuns grundskolor arbetar med projektet ”Alla likas värde”. Aktiviteterna på högstadieskolorna utgår från respektive skolas behov och leds av utbildade toleranspedagoger.

Ansvarig

Rektor, biträdande rektor, skolans Likabehandlingsgrupp och personal på Östra skolan

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kontinuerligt vid samtal med elever, enskilt och i mentorsgrupper/klasser och vid diskussioner i arbetslagen. Elevenkäter, bland annat Qualis elevenkät. Analys av statistik och hantering av anmälda fall av diskriminering och kränkande behandling. Kuratorssamtal med samtliga elever i åk 8 samt hälsosamtal med skolsköterska i årskurs 7. Trygghetsenkät och kartläggning genomförs i samband med upprättandet av en ny plan.

Områden som berörs i kartläggningen

Elevernas trygghet och trivsel på skolan. Förekomst av kränkande behandling enligt kränkingsgrunderna. Mobbing och utanförskap. Att eleverna upplever sig delaktiga i likabehandlingsarbetet och att de vet vem de kan vända sig till. Sociala medier. Olika områden på skolan som upplevs mer otrygga än andra.

Hur elever och föräldrar har involverats i kartläggningen

Genom en enkät under utvecklingssamtalet svarar alla elever tillsammans med sina vårdnadshavare på frågor om trygghet. Eleverna svarar på frågor om trygghet och trivsel i elevenkäten. På höstterminen genomförs en trygghetsenkät om trygghet och trivsel samt om det är några områden på skolan eller på skolgården som upplevs otrygga.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen genomför enkät och kartläggning med sina elever som de sedan sammanställer och analyserar. Personalen genomför även själva en enkät. Arbetslagen sammanställer och diskuterar resultatet på arbetslagsnivå, ledningsgruppen och likabehandlingsgruppen diskuterar och sammanställer på skolnivå.

Resultat och analys

De flesta elever uppger att de är trygga på skolan men några elever uppger att de ibland känner sig otrygga. Bland de utrymmen som kommer högst när det gäller otrygga platser, även om det är en mycket låg andel elever som uppger att de känner sig otrygga där, är toaletter och omklädningsrum. Eleverna uppger att det känns otryggt t ex när nästa klass kommer in i omklädningsrummet innan den första klassen är klar samt, när det gäller toaletter, om man vet att toalettdörren kan låsas upp utifrån. Vi har dock inga incidentrapporter kopplat till denna typ av händelser.

Alla elever på grundsärskolan (anpassad grundskola) känner sig trygga på alla platser där de vistas.

De flesta elever uppger att de vet någon de kan prata med om de märker att en elev blir illa behandlad eller kränkt. De flesta elever anser också att personalen agerar i situationer med kränkningar men svaret ”oftast” har en högre svarsfrekvens än ”alltid”. Svaret är lite lägre än förra året. Många elever instämmer i att skolan arbetar för alla människors lika värde och att skolan arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling men resultatet är lite lägre än förra året.

De flesta eleverna uppger att de följer skolans regler. Många elever uppger att de är delaktiga i att bestämma skolans regler men många svarar ”delvis”. Detsamma gäller frågan om eleverna är med och påverkar vår skolmiljö.

De flesta elever uppger att de har möjlighet att vara delaktiga i skolans trygghetsarbete men det är många (48%) som svarar ”delvis”.

Vi ser i kartläggningsresultatet att det finns elever som upplever sig ha blivit utsatta på något sätt under det senaste året. De flesta som blivit utsatta för något har också berättat för någon vuxen men vi ser också att det finns elever som inte berättat om det för någon.

När det gäller kränkningar i sociala medier är det få elever som uppger att de drabbats av olika typer av kränkningar via sociala medier. Den vanligaste kränkningen är verbala kränkningar (hot, elaka ord, rykten etc).

Sammanfattningsvis visar resultatet från enkäten riktad till elever att skolans Likabehandlingsplan och våra rutiner i samband med trakasserier och kränkningar kontinuerligt behöver aktualiseras bland både elever och personal. Samtal och diskussioner kopplat till trygghetsfrågor och gemensamt ansvar samt hur man kan/bör/ska agera i olika sammanhang behöver kontinuerligt ske i klasserna och i arbetslagen. Vi kan samtidigt konstatera att de händelser som anmälts överlag reds ut snabbt och effektivt och att de rutiner vi har i skolans Likabehandlingsplan följs. I varje enskilt fall är målsättningen att incidenten eller händelsen skall redas ut på ett tillfredställande sätt för alla inblandade.

Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av åtgärden

Elevernas trygghet och trivsel på skolan. Elevernas delaktighet i likabehandlingsarbetet. Förekomst av kränkande behandling enligt kränkingsgrunderna. Mobbing och utanförskap. Sociala medier. Olika områden på skolan och på skolgården som upplevs mer otrygga än andra

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga i skolan och uppleva sig vara delaktiga i skolans likabehandlingsarbete. Alla skall känna till skolans Likabehandlingsplan. Diskriminering och kränkande behandling ska inte förekomma i skolan. Uppföljning av insatta åtgärder sker kontinuerligt. Under vårterminen 2023 genomför vi årets

elevenkät (Skolinspektionens elevenkät i åk 8 respektive Qualis elevenkät i åk 7 och 9). Resultatet kommer att följas upp på grupp-, arbetslags- och skolnivå. Inför upprättandet av den nya planen 2024 kommer vi att genomföra en ny kartläggning under ht 2023.

Åtgärder

- Alla vuxna skall arbeta med ett gemensamt förhållningsätt. Skolans regler, skolans Förväntansdokument och skolans Likabehandlingsplan skall vara kända och levande dokument i verksamheten. Genom att alla vuxna håller samma policy så kan eleverna känna sig trygga med hur det ska vara i skolan.
- Mentorer säkerställer att eleverna är insatta i skolans likabehandlingsarbete och skolans Likabehandlingsplan samt att alla elever vet vem de kan vända sig till om man på något sätt upplever sig utsatt själv eller om man upplever att andra blir utsatta på något sätt.
- Mentorerna arbetar för att skapa en vi-känsla och trygghet i klasserna genom bl.a. gruppstärkande övningar (se skolans Handlingsplan). Alla ska få komma till tals och våga uttrycka sin åsikt. Ord och begrepp skall diskuteras och tydliggöras för alla elever.
- Minsta misstanke om kränkningar eller trakasserier skall omedelbart utredas och åtgärdas. I varje enskilt fall skall skolans Likabehandlingsplan tillämpas och målsättningen skall vara att incidenter eller händelser reds ut på ett tillfredställande sätt för alla inblandade. Vi skall ha en tydlig och snabb kommunikation mellan vuxna på skolan.
- Mentorer utreder vidare med sina klasser om det finns platser där de känner sig otrygga eller om man upplever avsaknad av god stämning på skolan eller i klassen. Mentorerna kan även ta in information anonymt. Mentor eller annan personal tar vid behov uppgifter vidare till arbetslaget och likabehandlingsgruppen eller rektor. Under vt 2022 genomförde vi en fördjupad kartläggning om upplevd otrygghet kopplad till ombyte och duschning i anslutning till idrottslektionerna, arbetet fortsätter under läsåret 22/23.
- Vid behov skall vuxna i större utsträckning röra sig i korridorer och i Elevcafeterian. Grundsärskolan (anpassade grundskolan) har vuxennärvaro under hela skoldagen, även på raster och under skollunchen. Grundskolans personal genomför Rastpromenader enligt uppgjort schema.

- På klassråden tar mentorerna upp frågor om elevinflytande och elevernas delaktighet i likabehandlingsarbetet och för en trygg och trivsamt arbetsmiljö för alla på skolan. Samtal sker även omkring sociala medier. Kontinuerliga samtal med eleverna, både individuellt och i grupp. Uppföljning med vårdnadshavare och elev vid utvecklingssamtalet då de fyller i ett formulär om trygghet och trivsel.
- Samtal omkring skolans likabehandlingsarbete och Likabehandlingsplanen och skolans värdegrundsarbete ska ske kontinuerligt i klasserna, i arbetslagen och i elevrådet. Vi ska tydliggöra sambandet med skolans ledord *allas lika värde* och skolans värdegrundsarbete. Olika aktiviteter genomförs i klasserna kopplat till projektet *Allas lika värde*.

Motivera åtgärd

Vi ska ta tillvara den information som framkommit i årets elevenkät och kartläggning. Vi skall särskilt arbeta vidare med de frågor som ej visar ett tillfredsställande resultat och samtidigt bevara de goda resultaten och utveckla det som kan förbättras. Vi skall kontinuerligt följa upp vårt arbete mot trakasserier och kränkande behandling på Östra skolan och att våra åtgärder ger avsedd effekt.

Ansvarig

Personal, skolans Likabehandlingsgrupp, arbetslag, elevråd, rektor och biträdande rektor.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla som arbetar i skolan ska visa respekt för den enskilda individen och i det dagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. På Östra skolan ska alla ha beredskap för att känna igen och vara lyhörd för signaler på kränkande handlingar.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla elever och vuxna har ansvar för att agera om misstanke om kränkande behandling förekommer. Mentorer säkerställer att alla elever vet till vem de kan vända sig till. Elever skall alltid vända sig till någon vuxen. Det är varje vuxens ansvar att agera/utreda om misstanke om diskriminering eller kränkande behandling kommer till dess kännedom. Den vuxne samtalar med berörda och/eller informerar mentor/arbetslaget för beslut om vidare åtgärder. Vid allvarligare händelser/misstankar informeras rektor.

All personal skall vara lyhörd för förekomst av trakasserier och kränkande behandling i såväl klassrumssituationen som i korridorer och matsal eller i samband med andra aktiviteter. Här inkluderas även sociala medier i sammanhang som kan relateras till skolan. Personalen tar regelbundet upp frågor om elevernas trygghet och trivsel på sina arbetslagskonferenser.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på skolan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av andra

Det är varje vuxens ansvar att genast ingripa vid pågående konflikt. Den vuxne samtalar direkt med berörda och informerar mentor. Vid trakasserier/kränkningar gör mentor en anmälan till rektor.

Mentorer informerar berörda elevers vårdnadshavare. Fortsätter konflikten så sammankallar mentorerna ett möte med elever och vårdnadshavare för att försöka reda ut det som skett. Mentor återkopplar skriftligt till rektor.

Vid upprepade kränkningar eller misstänkt mobbning eller när vidtagna åtgärder inte haft tillfredsställande effekt kan mentor kontakta Likabehandlingsgruppen för råd och stöd eller för konkreta insatser. Likabehandlingsgruppen har vuxenrepresentanter i samtliga arbetslag och elevrepresentanter från alla klasser. Om Likabehandlingsgruppen kopplas in i ett ärende är det vuxenrepresentanterna som behandlar ärendet. Likabehandlingsgruppens insatser dokumenteras och delges rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Alla som på något sätt får kännedom om att en elev kränks av personal är skyldig att informera rektor. Rektor ansvarar för utredning och åtgärder. Vid allvarliga fall av trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att överväga disciplinära åtgärder gentemot den eller de anställda som har utfört trakasserier eller kränkningarna. I lagen om anställningsskydd (LAS) finns en rad arbetsrättsliga åtgärder som arbetsgivaren kan vidta mot arbetstagare som misskött sig och utsatt någon för trakasserier eller kränkande behandling.

Rutiner för uppföljning

Mentorer följer upp med berörda elever efter en vecka. Tidigare om det behövs. Vårdnadshavare informeras. Om konflikten fortgår kopplas likabehandlingsgruppen eller elevhälsan in och mentor eller rektor/biträdande rektor kallar till ett elevhälsamöte.

Rutiner för dokumentation

1. Tillbudsblankett fylls i av mentor tillsammans med drabbad elev.
2. Blanketten lämnas till rektor, som ansvarar för att händelsen registreras i Stella, kommunens webbprogram för arbetsskadeanmälan.
3. Mentor ansvarar för att dokumentera alla samtal, åtgärder, handlingsplaner och uppföljningar samt återkopplar skriftligt till rektor. Om Likabehandlingsgruppen kopplas in lämnar mentor en kopia på kränkingsanmälan till dem. Likabehandlingsgruppen informerar rektor och elevhälsan. Mentor har kontinuerlig kontakt med Likabehandlingsgruppen tills ärendet avslutas.
4. Rektor ansvarar för att dokumentera åtgärder och uppföljning i kommunens dokumentationssystem, Stella. Rektor avslutar ärendet när händelsen är utredd och uppföljning skett.

Ansvarsförhållande

Personal och rektor/biträdande rektor ansvarar för att rutinerna följs.

Bilagor

Bilaga 1	Östra skolans regler
Bilaga 2	Begrepp
Bilaga 3	Åtgärdstrappa

Bilaga 1 Östra skolans regler

För att alla på skolan skall trivas och ha studiero!

1. Alla har ett gemensamt ansvar att delta aktivt i lektionerna och bidra till en bra arbetsmiljö.
2. Nolltolerans råder på vår skola när det gäller kränkningar, trakasserier, hot och våld.
3. Vi bidrar alla till att hålla skolan ren och fin och fri från klotter. Skräp läggs i sopkorgarna/sopsorteringen. Om något går sönder eller är trasigt rapporteras det direkt till någon vuxen.
4. Tobak, snus, alkohol eller andra droger får inte förekomma eller användas under skoldagen. Skolan och skolans närmiljö ska vara drog- och tobaksfri.
5. Du får inte ta med eller dricka energidrycker på skolan eller under skoldagen.
6. Gällande trafikregler följs inom skolområdet och cyklar, mopeder och andra fordon parkeras på anvisad plats. Fordon får inte framföras på skolgården.
7. På Östra skolan har vi mobilfria lektioner. Under lektionen förvaras mobilen på anvisad plats i klassrummet. Filmning och fotografering i skolans miljö får bara förekomma med lärares godkännande.
8. Farliga föremål får ej tas med till skolan.
9. Vi har inte ytterkläder på oss i lektionssalar och matsal och vi har inte huvudbonad under NO-laborationer och i HKK-salen.
10. Den som deltar och representerar skolan i olika sammanhang ska vara en god förebild för andra elever.

Om ovanstående regler inte följs sker följande:

- Samtal sker med eleven, vårdnadshavare informeras
- Om man stör kan man bli utvisad ur lektionssalen och beslut kan fattas om kvarsittning
- Lagbrott polisanmäls
- Otillåtna/farliga föremål tas i beslag. Det kan även gälla mobiltelefoner som används på felaktigt sätt. *Skolan har rätt att öppna elevskåp vid misstanke om att något otillåtet förvaras där.*
- Skadegörelse ersätts av eleven

Bilaga 2 Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag eller knuffar, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier. Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

Carl blir ofta kontaktad via sociala medier av elever på skolan där de kallar honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl i sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken. Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren säger nedlåtande saker till Lisa och knuffar ut henne ur klassrummet.

Oliver har slutat fråga om han får vara med de andra på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva känna att de andra inte vill att han är med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 3 Åtgärdstrappa ÖSTRA SKOLAN

TIDSASPEKT, NÄR?

ÅTGÄRDER, VAD?

ANSVAR,
VEM?

STEG 1

Du har kränkt någon eller på annat sätt brutit mot skolans värdegrund eller ordningsregler

- Den vuxne som ser eller hör markerar/pratar med dig.
- Din mentor meddelas.
- Vid skadegörelse får du åtgärda eller ersätta skadan. Ev. kontaktas dina vårdnadshavare.

Mentor dokumenterar och lämnar till rektor

STEG 2

Du har kränkt någon igen eller och bryter ännu en gång mot skolans värdegrund eller ordningsregler

- Din mentor pratar med dig och ev. andra som berörs.
- Din mentor kontaktar dina vårdnadshavare.

Mentor dokumenterar och lämnar till rektor

STEG 3

Du utsätter någon för upprepade kränkande behandling. Du gör allvariga överträdelser mot skolans värdegrund eller ordningsregler

- Du kallas till samtal med någon ur skolans likabehandlingsteam.
- Du och dina vårdnadshavare kallas till möte med mentorer och någon från elevhälsoteamet.

Mentor lämnar kränkningsanmälan till likabehandlingsteam. Mentor och EHT dokumenterar

STEG 4

Du fortsätter med något som står under steg 3. Du har gjort dig skyldig till mycket allvariga överträdelser mot skolans värdegrund eller ordningsregler.

- Du och dina vårdnadshavare kallas till samrådsmöte med mentor och rektor.
- Vid behov kontaktas polis eller socialtjänst

Mentor och rektor dokumenterar

STEG 5

Du fortsätter trots åtgärderna under steg 4. Du har gjort dig skyldig till mycket allvariga överträdelser mot skolans värdegrund eller ordningsregler.

- Du kan bli avstängd i upp till två veckor.
- Rektor planerar för en lösning för dig i din skolsituation.
- Byte av skola kan vara en lösning.

Rektor dokumenterar